

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОБІЛЬНА ЖУРНАЛІСТИКА

Ступінь освіти	бакалавр
Спеціальність	061 «Журналістика»
Тривалість викладання	5 семестр (9-10 чверть)
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Мобільна журналістика»

Інформація про викладача:

Гусак Наталя Анатоліївна
доцент, кандидат філологічних наук

Персональна сторінка:
<https://mk.nmu.org.ua/ua/kaff/gusak.php>

E-mail: husak.n.a@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Мобільна журналістика» розкриває специфіку сучасної журналістики, де смартфон та мобільні технології стають основним (а часто й єдиним) інструментом журналіста для збору, створення, редагування та поширення контенту в реальному часі. Курс знайомить студентів з принципами «моґо» (mobile journalism), технічними можливостями мобільних пристроїв, додатками для зйомки/монтажу, стратегіями швидкого виробництва мультимедійних матеріалів, а також викликами верифікації, етики та безпеки в цифровому середовищі. Мобільна журналістика розглядається як демократизація професії, що дозволяє будь-кому з телефоном стати репортером, але водночас вимагає високої відповідальності за точність, швидкість і якість.

Студенти отримують уявлення про роль мобільного журналіста як «одноосібного медіацентру» в умовах обмежених ресурсів, повсякденних подій, соціальних мереж та гібридних форматів; навчаються використовувати смартфон як професійну камеру, мікрофон,

монтажну студію та платформу дистрибуції; набудуть навичок зйомки стабільного відео, якісного звуку, швидкого монтажу, створення сторіз/ролі/постів, live-стримінгу, верифікації UGC (user-generated content) та адаптації матеріалів під різні платформи (TikTok, Instagram, Telegram, YouTube, X тощо). Курс побудовано на студентоцентрованому підході з акцентом на практичні завдання, симуляції реальних кейсів, аналізі українських та глобальних прикладів (зокрема, використання мобільної журналістики під час війни з ворожою росією 2022–2026 років, Майдану, протестів, природних катастроф), командні та індивідуальні проекти, де студент є активним творцем контенту з власним смартфоном.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Мобільна журналістика» є формування компетентностей, практичних навичок та системи знань щодо ефективного, етичного та професійного використання мобільних технологій у журналістській діяльності в цифрову епоху.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з концепцією мобільної журналістики, її еволюцією, перевагами та обмеженнями, роллю в сучасних медіа та відмінностями від традиційної журналістики;
- розглянути технічний інструментарій: смартфони, додатки для зйомки/аудіо/монтажу/стримінгу (Filmic Pro, FiLMiC Firstlight, Adobe Premiere Rush, CapCut, VN, Teleprompter тощо), стабілізатори, мікрофони, світло, аксесуари;
- вивчити принципи зйомки та звуку на смартфон (композиція, світло, стабілізація, правила інтерв'ю, б-roll, stand-up), швидкого монтажу, створення вертикального/горизонтального контенту, live-трансляцій;
- сформувати навички верифікації контенту (OSINT на мобільних пристроях, reverse image search, геолокація, фактчекінг), етичні стандарти (точність, уникнення маніпуляцій, захист приватності, травматичний контент), питання авторського права та дезінформації в мобільному потоці;
- розглянути стратегії дистрибуції: оптимізація під соцмережі, алгоритми платформ, побудова особистого бренду, монетизація контенту, взаємодія з аудиторією.

3. Результати навчання:

- застосовувати інструменти для роботи в мобільній журналістиці, блоги та соціальні мережі у мобільній журналістиці;
- визначати особливості зйомки та запису звуку на мобільні інтернет пристрої, створення відео для різних соціальних мереж, зйомку історій із використанням мобільних пристроїв;
- формувати розповідження готових відеосюжетів, стрим-трансляцію у мобільній журналістиці, особливості цифрового сторітелінгу в мобільній журналістиці;
- створювати мікроблогінг на платформах, історії із використанням мобільних пристроїв, стратегії соціальної комунікації за допомогою мобільних інтернет-пристроїв, подкасти як аудіо в онлайні.

4. Структура курсу

Тема 1. Мобільна журналістика: базові поняття

Засади мобільної журналістики Категоріальний апарат мобільної журналістики. Основні принципи і функції мобільної журналістики. Етичний аспект роботи журналіста. Інструментарій мобільної журналістики Інструменти для роботи в мобільній журналістиці. Історія мобільної апаратури для медіа. Сучасні проблеми мобільної журналістики. Поняття

«мультиплатформність» і «крос-медійність» у мобільній журналістиці. Можливості мобільної журналістики. Застосування мобільних додатків у роботі журналіста. Використання блогів та соціальних мереж у мобільній журналістиці Зміст понять «блог» та «мікроблогінг». Застосування блог-технології та технології персоналізації в інтернет-просторі. Створення блогу в телефоні журналіста. Поняття про соціальні мережі в журналістиці. Типи соціальних мереж та комунікативні стратегії. Технологія самопрезентації журналіста в соціальних мережах.

Тема 2. Особливості створення відеосюжету за допомогою мобільних пристроїв

Особливості зйомки та запису звуку на мобільні інтернет пристрої Оперативність. Мобільність пересування. Відсутність зуму. Необхідність здійснення зйомки з близької відстані для створення великих планів. Інтерактивність. Можливість виходу в прямий етер без додаткового технічного обладнання. Особливості створення відео для різних соціальних мереж Youtube, Twitter, Facebook, Instagram, TikTok, Snapchat. Отримання інформації. Використання кросплатформного додатку «TweetDeck». Надсилання власних повідомлень. Зйомка історій із використанням мобільних пристроїв Практичні поради. 10 основних правил зйомки смартфоном. Підготовка відео- та аудіоматеріалів для створення власних відеосюжетів. Монтаж історій. Мобільні застосунки Редагування відео за допомогою різних мобільних застосунків. Камери. Редагування відео. Редагування звуку. Додаткові відео- та аудіодоріжки. Переходи. Титри. Ефекти. Практичні заняття зі створення власного відеосюжету. Елементи анімації та фотограмметрії для мобільної журналістики. Фотограметрія, концепції, що допомагають візуалізувати реальний світ, і концепції абстрактні, які використовуються в медіа для створення карт місцевості, наприклад, міст, знищених у ході війни або для візуалізації стародавнього тваринного світу. Методи тривимірної розповіді, які можуть зробити журналістику зрозумілішою. Побудова 3D-моделей за допомогою фотограмметрії, що дозволяє журналістам ділитися об'єктами та навколишнім середовищем зі своєю аудиторією всеосяжним та захопливим способом, чого не можна досягти лише за допомогою фотографії чи відеозйомки.

Тема 3. Стратегії соціальної комунікації за допомогою мобільних інтернет пристроїв

Розповсюдження готових відеосюжетів. Зв'язок із редакцією. Забезпечення інформаційної безпеки під час роботи в інтернеті. Стрим-трансляція у мобільній журналістиці Зміст поняття «стрім-трансляція». Правові засади стрим-трансляції. Особливості аудіо- та відеостримів. Стримінгові застосунки. Портал Youtube і його можливості для стрим-трансляцій. Нежурналістські застосунки для стримінгу. Особливості цифрового сторітелінгу в мобільній журналістиці Поняття цифрового сторітелінгу в журналістиці. Технологія сторітелінгу. Цільова аудиторія сторітелінгу в мобільній журналістиці. Особливості обробки фотографій. Поєднання звуку, зображення та відео у цифровому сторітелінгу. Застосунки цифрового сторітелінгу. Подкастинг як аудіо в онлайні Подкаст як засіб вираження журналіста. Особливості передплати на подкасти як тему. Інформаційний і розважальний контент подкасту. Тривалість і наповнення подкасту. Особливості оформлення привабливого для аудиторії подкасту. Специфіка презентації авторського проекту з мобільної журналістики.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Інструментарій мобільної журналістики . Підготовка презентації відповідно до теми лекції
2. Мікроблогінг на платформах. Виконання практичного кейсу відповідно до теми лекції
3. Особливості зйомки та запису звуку на мобільні інтернет пристрої. Виконання практичного кейсу відповідно до теми лекції
4. Особливості створення відео для різних соціальних мереж. Зйомка історій із використанням мобільних пристроїв. Монтаж історій. Мобільні застосунки Виконання практичного кейсу відповідно до теми лекції

5. Стратегії соціальної комунікації за допомогою мобільних інтернет-пристроїв. Стрим-трансляція у мобільній журналістиці. Виконання практичного кейсу відповідно до теми лекції

6. Особливості цифрового сторітелінгу в мобільній журналістиці. Виконання практичних кейсів відповідно до теми лекції

7. Подкастинг як аудіо в онлайні. Підготовка презентації відповідно до теми лекції, Виконання практичного кейсу відповідно до теми лекції.

Інформація для студентів заочної форми навчання.

На сайті університету знаходиться графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем у кількості 6 год лекційних занять, 4 год практичних занять.

Решту практичних завдань студент опановує самостійно. Виконані завдання практичних занять здаються за 2 тижні до сесії згідно графіку навчального процесу. Умови завдань знаходяться на сторінці курсу на платформі Moodle. Виконання комплексної контрольної роботи для студентів заочної форми навчання є обов'язковим. Підсумкова оцінка за дисципліну дорівнює середньому суми оцінок за контрольну роботу, аудиторні заняття та комплексну контрольну роботу.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

На практичних заняттях обов'язково мати з собою гаджети з можливістю підключення до Інтернету, за можливості ноутбук та виносний мікрофон (петличку) з можливістю приєднання його до мобільного телефону. Інсталювані на ПК та мобільних гаджетах програми для монтажу відео (Alive Movie Maker, Splice, GoPro Quik, VideoShow, KineMaster, WeVideo. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Ofic365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за дві контрольні роботи 40 балів (кожна максимально оцінюється у 20 балів та вважається зданою за умови отримання 12 балів), оцінок за роботу та захист практичних (самостійних) завдань (оцінюється 10 завдань, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 6 балів). Отримані бали за контрольні роботи, семінарські/практичні заняття та відвідування занять додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти)	Диференційований залік відбувається у письмовій формі, на платформі Moodle. Білет є комплексним та складається з теоретичної та практичної частин. Теоретична частина складається з 30 тестових запитань та 2-х відкритих питань та практичного завдання.
---	---

набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 2 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 10 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Практичне завдання оцінюється у 20 балів. Максимальна кількість балів за залік: 100
Практичні / Семінарські заняття	Панельні вправи, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Розгляд та обговорення кейсів (відеокейсів). Захист робіт для самостійного виконання. Максимально оцінюються у 60 балів (10 завдань×6 балів/завдання).
Контрольні роботи	Охоплюють матеріали лекційного курсу. Містять тести та відкриті запитання. Максимально оцінюються у 40 балів (2 контрольні роботи×20 балів/контрольна робота).

6.3. Критерії оцінювання елементів поточного та підсумкового контролю.

6.3.1. Кожна правильна відповідь на тести поточної лекційної контрольної роботи оцінюється у 1 бал. Оцінка з опанування лекційного матеріалу визначається наступним чином (загальна за дві контрольні роботи):

6.3.2. Критерії оцінювання *завдань*.

Виконання кожного практичного (самостійного) завдання та усний захист звіту про його виконання оцінюється максимум у 6 балів (повнота виконання, презентація результатів завдання, участь у дискусії):

6 балів: якісна презентація результатів практичного завдання з використанням мультимедійних та мобільних форматів (відео, фото, сторіз, мобільний монтаж); активна та змістовна участь у дискусії (виступи, коментарі, запитання, активне слухання); наявність повного письмового звіту; упевнене володіння навчальним матеріалом; аргументовані відповіді з коректними посиланнями на професійні та навчальні джерела; дотримання журналістських стандартів і етичних норм;

5 балів: презентація практичного завдання з використанням мультимедійних засобів; наявність письмового звіту; активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання); достатнє володіння навчальним матеріалом; аргументовані відповіді з посиланням на джерела; незначні недоліки у поданні матеріалу або технічному виконанні;

4 бали: усна презентація результатів завдання; наявність письмового звіту; активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання); загальне володіння навчальним матеріалом із незначними помилками за сутністю обговорюваних питань; часткове врахування специфіки мобільних форматів;

3 бали: усна презентація; наявність письмового звіту; формальна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом; поверхове розуміння специфіки мобільної журналістики; відсутність аргументації або посилань на джерела;

2 бали: усна презентація з помітними змістовими або технічними похибками; наявність письмового звіту з недоліками; помірна або епізодична участь у дискусії; недостатні знання щодо теми практичного завдання; слабе розуміння стандартів мобільної журналістики;

1 бал: формальна наявність письмового звіту; небажання брати участь у дискусії; відсутність достатніх знань про предмет обговорення; невиконання або суттєве порушення вимог до практичного завдання.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні

практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», та Кодексу академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://surl.li/nleywg>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування команди дисципліни у Microsoft Teams, платформи дистанційного навчання Moodle.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Мобільна журналістика» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту, групу MS Teams, або дистанційну платформу Moodle.

7.3. Політика щодо перескладання

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії. Прийом першої перездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни.

Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки студента на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету (директора інституту) для підготовки наказу ректора про відрахування студента за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

Студенти заочної форми навчання повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступної сесії.

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6 Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, що розміщено на сайті кафедри маркетингу: <https://forms.office.com/e/cf7JRhRTbi> та у Microsoft Forms Office 365, які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Мобільна журналістика».

8. Методи навчання

Лекційні заняття мають інтерактивний, науково-пізнавальний характер. Застосовуються проблемні, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиткові, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання, лекції-дискусії, технології змішаного навчання.

На практичних заняттях застосовуються наступні методи: кейс-метод, методи аналізу, синтезу, порівняння, ситуаційні завдання, інтерактивні методи, практичні задачі для розв'язання, підготовка презентацій з використанням сучасних програмних засобів,

На заняттях відбуваються дискусії, перегляд й обговорення відео-матеріалів з урахуванням можливості саморозкриття студентами своїх цілей, переваг і здібностей. Використовуються методи мозкового штурму, синектичного штурму, обговорення, підсумовуюче письмове завдання, робота в міні-групах,

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Montgomery, R. (2021–2025). Mobile Journalism textbook (оновлена університетська редакція). Robb Montgomery. <https://robbmontgomery.com/book>
2. Burum, I. (2021). A Free Guide to Mobile Journalism (Parts 1–7). DIYPhotography. <https://www.diyphotography.net/a-free-guide-to-mobile-journalism-part-1-what-is-mojo>
3. Desai, C. (2025). Mobile Journalism: The Future of News. Barnes & Noble / Independently published. <https://www.barnesandnoble.com/w/mobile-journalism-chandrabhaga-desai/1146816476>
4. Adornato, A. C. (2023–2024). Mobile and Social Media Journalism: A Practical Guide for Multimedia Journalism (оновлене видання). Routledge. <https://www.routledge.com/Mobile-and-Social-Media-Journalism-A-Practical-Guide-for-Multimedia-Journalism/Adornato/p/book/9781032778532>
5. Montgomery, R. (2024–2025). The 12 Best Apps for Mobile Journalism. Robb Montgomery. <https://robbmontgomery.com/the-12-best-apps-for-mobile-journalism>
6. PressHop. (2025). Top 7 mobile apps every journalist should use in 2025. <https://www.presshop.com/post/top-7-mobile-apps-every-journalist-should-use-in-2025>
7. JournalismWeb CA. (2021–2025). Top 10 apps for Mobile Journalists. <https://journalismweb.ca/top-10-apps-for-mobile-journalists>

8. Thomson Reuters Foundation / Thomson Foundation. (2021–2025). Journalism NOW (multi-platform mobile training). <https://www.thomsonfoundation.org/projects/journalism-now>
9. Verifeye Media / YouTube. (2021–2025). MOJO: The Mobile Journalism Handbook video series. (Various videos, e.g., Introduction, Tripod, Interview & B-roll). <https://www.youtube.com/watch?v=bWGVjkrKvw8> (приклад)
10. Burum, I. (2022). MOJO: The Mobile Journalism Handbook (оновлена версія з відео). Routledge / Archive.org. <https://archive.org/details/mojomobilejourn0000buru>
11. Public Media Alliance. (2022). Resources for Media Workers Covering the Conflict in Ukraine (включає mobile tools). <https://www.publicmediaalliance.org/publications/resources-for-journalists-and-editors-covering-the-conflict-in-ukraine>
12. Online Journalism Blog. (2021–2025). Mobile First Journalism (оновлені матеріали). <https://onlinejournalismblog.com> (relevant posts)
13. EFE / YouTube. (2022–2025). Mobile journalism, key to covering all aspects of the war in Ukraine. <https://www.youtube.com/watch?v=28C-zNuneic>
14. Interlink Academy. (2022–2025). Supporting Investigative Journalists in Ukraine (mobile elements). <https://interlink.academy/our-programs/supporting-investigative-journalists-in-ukraine>
15. IREX. (2021–2025). Ukraine Media Partnership Program (UMPP) — mobile & digital sustainability. <https://www.irex.org/project/ukraine-media-partnership-program-umpp>